

Datum: 24 december 2014

Onderwerp: Inspraakreactie Jeugdplatform Amsterdam op het concept Meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein 2015 - 2018.

Geachte heer, mevrouw,

Graag geven wij via deze weg onze inspraakreactie op het concept Meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein 2015 – 2018, getiteld '*Alle Amsterdammers doen mee,*' d.d. 16 september 2014 (vanaf nu te noemen 'MJBP').

Naast de door u voorgelegde vragen hebben wij een aantal inhoudelijke op- en aanmerkingen bij het MJBP. Deze treft u in de artikelsgewijze toelichting, welke als bijlage is toegevoegd.

1. Kunt u zich vinden in de kernboodschap van het plan: 'alle Amsterdammers doen mee en kunnen zich maximaal ontplooiën'?

Wij herkennen ons in deze kernboodschap. Juist voor jongeren en ouders die 'anders' zijn (b.v. door een psychiatrisch ziektebeeld, psychosociale problemen of een beperking), en daardoor soms buiten de gangbare kaders vallen, is het prettig dat ingezet wordt op aandacht voor *á*lle Amsterdammers. Ook de inzet op ontplooiing en ontwikkeling, in plaats van op stabiliteit en beheersing, vinden wij van positieve aard.

2. Stelt de gemeente Amsterdam zich de juiste doelen voor het sociaal beleid de komende jaren, of mist u belangrijke onderwerpen?

Een aantal invalshoeken vinden wij onvoldoende of niet op juiste wijze aan bod komen in het MJBP. Te weten;

- Het is ons onvoldoende duidelijk hoe er in de doelstellingen rekening gehouden wordt met het cliënt- of burgerperspectief. Hoe worden de burgers betrokken bij de cultuurverandering en op welke manier kunnen zij hun wensen of ideeën daarover uiten? Hoe speelt de gemeente in op deze wensen of ideeën?
- Naar ons inzien is er onvoldoende ruimte en mogelijkheid om beroep te doen op onafhankelijke cliëntondersteuning. Juist nu de gemeente verantwoordelijk wordt voor zorg en hulp, is de mogelijkheid van een onafhankelijke ondersteuning gewenst.
- Het MJBP zet in op het aanspreken van het eigen systeem. Dit lijkt ons een cultuurverandering die niet onwenselijk is, maar waar wel behoorlijk in geïnvesteerd zal moeten worden. Graag zien wij duidelijker vertaald hoe de gemeente de burger begeleidt in het opbouwen en onderhouden van het eigen netwerk.
- In een aantal doelstellingen van het MJBP wordt onvoldoende specifieke aandacht besteed aan de jeugd. Onder kinderen en jongeren kunnen bepaalde problematieken, de effecten daarvan en de effectieve oplossingen daarvoor, wezenlijk afwijken van volwassenen. Onder andere op het gebied van werkloosheid,

financiële problemen en –hulpverlening, overbelasting bij mantelzorgers en de aanpak van armoede spelen er onder jongeren afwijkende oorzaken en effecten van de problemen dan bij volwassen burgers. Wij verzoeken u dan ook de aanpak en interventies hiertegen specifiek toe te spitsen op de jeugd.

- Meer aandacht voor jonge mantelzorgers is wat ons betreft zeer relevant. De overbelasting onder hen is groot; wij zien dit als een zeer ernstig probleem. Wij adviseren de gemeente dan ook voldoende aandacht aan dit onderwerp te besteden.
- Voorts plaatsen wij nog een opmerking bij de manier waarop er over kinderen met psychiatrische stoornissen wordt gesproken. Het valt ons op dat deze doelgroep maar zeer beperkt wordt benoemd, er wordt voornamelijk ingegaan op overlast gevende jongeren, kindermishandeling, VB en forensische problematiek. Wanneer er gesproken wordt over het tijdig signaleren van psychische klachten en psychosociale problemen bij jeugdigen (voordat klachten uitgroeien tot ernstige problematiek of stoornissen), merken wij op dat stoornissen veelal aangeboren, of niet aanwijsbaar gelinkt aan klachten of gebeurtenissen, zijn. Wij vragen ons af op welke manier kinderen met psychiatrische zorg (lees zieke kinderen) zich tot de verschillende doelstellingen verhouden.

Graag vernemen wij van u in hoeverre, en op welke wijze, er op deze invalshoeken ingespeeld gaan worden door de gemeente.

Voorts hebben wij wat betreft de communicatie naar kinderen, jongeren en ouders een aantal adviezen.

- Wij willen de gemeente op het hart drukken de kernboodschap om te zetten in concrete acties. Onze ervaring is dat deze insteek nog niet leeft onder jongeren en ouders. De omslag die de gemeente voor ogen heeft, zal niet vanzelf gaan. Burgers moeten hierin meegenomen worden; door goede, actieve en duidelijke communicatie.
- Om kinderen en jongeren te bereiken raden wij aan om communicatie specifiek op hen te richten; deze communicatie moet aansluiten bij hun denkniveau. Voorts denken wij dat het een goed idee is om de communicatie mede vorm te geven in samenspraak met de doelgroep zelf (jongeren in dit geval).
- Graag zien wij dat ook ‘niet actieve’ jongeren en ouders betrokken en gestimuleerd worden om mee te doen. Onze ervaring is dat vooral (zo niet alleen) burgers betrokken worden die reeds actief zijn. Ons advies is om in te zetten op communicatie naar de ‘gewone’ burger zodat ook zij betrokken en geactiveerd worden mee te gaan in de cultuuromslag die de gemeente beoogt.
- Wij onderschrijven het idee dat Amsterdam een stad wil zijn waar iedereen kan en mag zijn, ongeacht afkomst, geaardheid etcetera. Wel denken wij dat het belangrijk is in te steken op bewustwording en het kweken van begrip, niet zozeer op het afdwingen van respect. Aandacht hiervoor op scholen (zowel op basisscholen als in het voortgezet onderwijs) achter wij hierin van groot belang.

Graag denken wij met u vanuit cliëntperspectief mee over de verdere uitwerking van of communicatie over de uitvoering van het MJBP,

Hoogachtend,

De Adviesgroep van het Jeugdplatform in oprichting

Een toelichting: het Jeugdplatform Amsterdam is in 2014 nog in oprichting. Het Jeugdplatform geeft Amsterdamse jongeren en ouders een stem in de Zorg voor Jeugd en Passend Onderwijs. Een groep van 12 jongeren en ouders werd in december 2014 officieel geïnstalleerd in de Adviesgroep; het Jeugdplatform heeft met deze Adviesgroep een officiële adviesfunctie.

BIJLAGE: inhoudelijke artikelsgewijze toelichting

1.1

Gesteld wordt dat Amsterdammers die dat nodig hebben moeten kunnen rekenen op goede zorg, bijvoorbeeld in de vorm van huishoudelijke hulp, dagbesteding en mantelzorgers. Het is echter niet wenselijk om mantelzorg verplicht te stellen, en daarmee vinden wij het niet passend dit te noemen in één adem met bijvoorbeeld huishoudelijke hulp. Dit omdat huishoudelijke hulp en dagbesteding wordt gefinancierd (door de burger en/ of de gemeente) en dat bij mantelzorg niet het geval is.

2.1

Graag merken wij op dat eenoudergezinnen niet per definitie niet hoogopgeleid zijn.

3.2.1.

Wij ondersteunen de doelstelling dat de gemeente mensen in een uitkeringssituatie volop steunt in hun zoektocht naar werk, dit door uit te gaan van hun mogelijkheden en kansen. Wel merken wij hierbij op dat deze kansen er voor veel jongeren en ouders vaak niet zijn. Uitgaan van mogelijkheden vinden wij een goede zaak, maar er mag niet vanzelfsprekend van uitgegaan worden dat er ook kansen zijn, deze zal de gemeente actief moeten creëren.

Wat betreft de omgang met uitkeringsfraudeurs en mensen die stelselmatig weigeren mee te werken aan het verbeteren van hun perspectief: graag merken wij hierbij op dat dit gedrag in veel gevallen een onderliggende reden heeft (bijvoorbeeld onvermogen). Wij stellen dan ook voor eerst in gesprek te gaan met deze mensen, om te proberen onderliggende problemen aan het licht te brengen.

De gemeente vindt het belangrijk dat jongeren met een betaalde baan zelf voor hun inkomen zorgen.

Wat betreft de genoemde schoolverlaters; wij zouden graag zien dat de gemeente gaat signaleren waarom de schoolverlater geen opleiding meer volgt. Dit kan namelijk verschillende redenen hebben: thuissituatie, verkeerde studiekeuze etcetera.

De gemeente stelt dat 24% van de jongeren tussen de 15-26 jaar werkloos is, en dat dit percentage in allochtone groepen zelfs nog hoger ligt. Wij zijn erg benieuwd hoe de gemeente concreet de jeugdwerkloosheid gaat aanpakken de komende jaren.

3.2.3.

Er wordt beschreven dat 'De gemeente oog heeft voor diversiteit in de volle breedte van het sociaal beleid. De gemeente ontwikkelt aanvullend beleid als dat nodig is om de positie van een specifieke groep te verbeteren.'. Wij vragen ons af hoe en wanneer en bepaald wordt dat er aanvullend beleid nodig is, en in hoeverre de burger hierover mee kan praten.

Wat betreft de seksuele weerbaarheid van kwetsbare jongeren: Welke doelgroepen betreft dit, behalve de licht verstandelijke beperkte kinderen?

3.2.4.

Er worden een aantal activiteiten genoemd waardoor er ingezet gaat worden op de bestrijding van de kinderarmoede. Onze ervaring is dat jongeren en ouders niet weten hoe ze in aanmerking komen voor bijvoorbeeld het Jeugdsportfonds en hoe de aanvraag verloopt. Wij concluderen hieruit dat er op dit gebied duidelijke informatie en communicatie nodig is voor ouders.

Aandacht voor omgaan met geld vinden wij zeer belangrijk. Naast de voorlichtingen die hierover gegeven worden op het VO, raden wij aan hier ook aandacht aan te besteden op de basisschool. Dit omdat wij vermoeden dat juist dát de fase is waarin kinderen (foutieve) aannames aanleren over geld, de waarde van spullen, etcetera.

3.2.5.

Graag wijzen wij u erop dat onder deze doelstelling de onafhankelijk cliëntondersteuning niet mag worden vergeten.

3.2.8.

Wij vinden de term 'ogen sluiten' wat ongelukkig geformuleerd. De gemeente is op mantelzorgers en vrijwilligers aangewezen. In plaats van 'niet de ogen sluiten' lezen wij liever 'actief ondersteunen'.

Wat betreft de respijtzorg: respijtzorg is niet de (enige en allesomvattende) oplossing voor overbelaste mantelzorgers. Er moet breed gekeken worden wat er nodig is om te ontlasten; dat kan ook hulp in het huishouden zijn of het veranderen van de structuur van de zorg.

3.2.11.

Onder deze doelstelling mag ook de goede mentale gezondheid van broertjes en zusjes van probleem-, of zorgbehoevende gezinnen niet worden vergeten.

3.2.13.

Wat betreft het investeren in preventieprogramma's op scholen: welke scholen worden benaderd? De basisschool, het voorgezet onderwijs en/of het speciaal onderwijs? Het lijkt ons van belang preventieprogramma's breed in te zetten, dus op verschillende leeftijden.

Wat betreft het tijdig signaleren van psychische klachten, psychosociale problemen en bieden van effectieve ondersteuning, willen wij er op wijzen dat ondersteuning het meest effectief is wanneer deze breed wordt ingezet; dus zowel via school, zorginstellingen als welzijnsorganisaties.

Ook hier wijzen wij op de noodzaak van aandacht voor broertjes en zusjes.

3.2.14

Het is ons onduidelijk wat de overige opties met betrekking tot uithuisplaatsing zijn. Graag zouden wij zien dat de gemeente bijvoorbeeld begeleid wonen ook als mogelijkheid ziet; dit is soms ook beter voor de jongeren.

Aandacht voor de overgang van minderjarig naar meerderjarig is, ook in het MJBP, zeer belangrijk.

3.2.15

Graag plaatsen wij een opmerking bij de laatste alinea: ouders zijn vaak machteloos als hun pubers niet naar school willen. Ondersteuning hierin voor de ouders is zeer wenselijk.

